

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Meldahlsvej 1
DK 1613 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Nyropsgade 30
1780 København V

Att: Overvågningskomiteen
Sendt per mail til: mmj@sgav.dk

Høring af ændringer til CAP-planen vedr. GLM 2 og halesager

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har sendt ændringer vedrørende GLM 2 og såkaldte "halesager" i høring i overvågningskomiteen. Det fremgår af høringsmaterialet, at der efter SGAVs vurdering er tale om mindre ændringer i den strategiske CAP-plan, som ikke påvirker CAP-planens overordnede mål og finansieringsplan.

Udvidelse af GLM 2 – beskyttelse af vådområder og tørveområder

Ifølge høringsmaterialet foreslås det at tilføje to nye delkrav til GLM 2-kravet: delkrav 3, som forbyder at pløje dybere end 30 cm på alle arealer med et organisk kulstofindhold på over 20 pct. uden for § 3-områder, og delkrav 4, som yderligere indeholder et forbud mod at pløje permanente græsarealer med et kulstofindhold på over 20 pct. oftere end hvert fjerde år.

Det er desuden oplyst, at det areal, der omfattes af forbuddet mod pløjning dybere end 30 cm, udgør ca. 7.500 ha landbrugsarealer, hvoraf ca. 1.800 ha er udlagt med permanent græs.

Forbud mod pløjning dybere end 30 cm

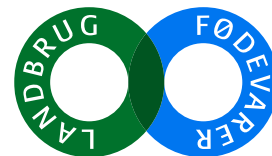
Et forbud mod pløjning dybere end 30 cm på arealer med kulstofindhold på over 20 pct. har tidligere været i høring i overvågningskomiteen, hvor Landbrug & Fødevarer bemærkede følgende:

Landbrug & Fødevarer har, siden det blev varslet, at det var under overvejelse at lave et supplerende delkrav, udtrykt ønske om, at dette undgås. Det skal særligt ses i lyset af, at restriktioner på sådanne arealer kan spænde ben for hele den forestående udtagningsindsats, hvor det er besluttet at udtage 140.000 ha kulstofrige lavbundsgrunde inkl. randarealer fra landbrugsdrift frem mod 2030. Supplerende har Landbrug & Fødevarer udtrykt ønske om, at hvis det ikke kan undgås at indføre et supplerende delkrav som følge af krav til den danske CAP-plan fra EU-Kommissionen, skal kravet være så lidt indgribende som overhovedet muligt.

Vi havde derfor helst set, at der ikke blev indført supplerende krav. Imidlertid er det vores umiddelbare vurdering, at det foreslåede krav med en maksimal pløjedybde på 30 cm vil have begrænset indflydelse på den mulige dyrkningspraksis i de områder, der vil blive påvirket af kravet, selvom det vil forhindre fx grubning af arealerne. Derfor vil det ikke i nævneværdig grad påvirke hverken værdi eller dyrkningspraksis på arealerne – og dermed heller ikke give et potentielt værditab i forbindelse med efterfølgende udtagning af arealerne. Det er vigtigt, at det fortsat er muligt at dræne arealerne.

Maksimalt pløjning hvert 4. år på permanente græsarealer

I forhold til det foreslåede forbud mod at pløje permanente græsarealer oftere end hvert 4. år, når de permanente græsarealer har et kulstofindhold på mere end 20 pct., har Landbrug & Fødevarer følgende bemærkninger:



Som det også er nævnt ovenfor, har Landbrug & Fødevarer udtrykt ønske om, at det undgås at udvide GLM 2-kravet. Det skal særligt ses i lyset af, at restriktioner på sådanne arealer kan spænde ben for hele den forestående udtagningsindsats, hvor det er besluttet at udtage 140.000 ha kulstofrige lavbundsjordrer inkl. randarealer fra landbrugsdrift frem mod 2030. Supplerende har Landbrug & Fødevarer udtrykt ønske om, at hvis det ikke kan undgås at indføre et supplerende delkrav som følge af krav til den danske CAP-plan fra EU-Kommissionen, skal kravet være så lidt indgribende som overhovedet muligt. Derfor undrer det Landbrug & Fødevarer, at det nu ønskes at indføre endnu et delkrav.

Derudover mener Landbrug & Fødevarer, at det foreslåede delkrav i praksis er meget uklart. Det fremgår, at permanente græsarealer maksimalt må pløjes hvert 4. år. I det øjeblik et omdriftsgræsareal, som ikke har været omlagt, opnår permanent græsstatus, har det ligget med græs i mere end 5 år. Vil det sige, at et areal uden problemer kan pløjes i det år, hvor arealet har "græsstatus 6 år"? Det er i vores optik vigtigt, at pløjning af et permanent græsareal ikke forbydes i de første 4 år, hvor et areal har opnået permanent græsstatus. Det afgørende må i den forbindelse være, hvornår arealet sidst reelt har været pløjet – og ikke arealets "græsstatus" (dvs. antal år med hhv. græs/permanent græs). SGAV bedes derfor bekræfte, at dette er den korrekte forståelse af delkravet.

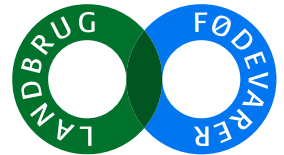
Kravet kan særligt give udfordringer for landmænd, som har et permanent græsareal, der reelt er i omdrift, men som løbende bliver omlagt fra græs til græs hvert andet eller tredje år.

Derudover kan det også give massive udfordringer for landmænd, der indtil de seneste ændringer i reglerne om permanent græs havde en forventning om, at deres græsareal var et omdriftsareal, men som efter ændringen af reglerne vedr. græstælling nu i stedet har et permanent græsareal. Det nye delkrav kan reelt forhindre, at landmændene kan bringe arealet i omdrift til 2027 ved at pløje arealet og dyrke en omdriftsafrøde på arealet. Dette kan potentielt være tilfældet, hvis der har været dyrket enten grønkorn eller blomsterbrak på arealet inden for de sidste fire år. Eftersom disse landmænd i forvejen uforvarende er kommet i klemme som følge af ændringen af reglerne vedr. permanent græs, er det ikke rimeligt, hvis de derudover bliver ramt af ikke at kunne bringe arealet i omdrift i 2027. Det skal i den forbindelse bemærkes, at sådanne arealer allerede på nuværende tidspunkt kan være blevet tilsået med vinterafgrøder med henblik på høst i 2027 eller alternativt vil blive det i løbet af efteråret 2026, eller at der er planlagt sået en vårafgrøde foråret 2027.

Landbrug & Fødevarer har desværre ikke nogen forudsætninger for at vurdere, hvor mange af de 1.800 ha permanent græs, der vurderes at blive omfattet af det nye delkrav, der kan løbe ind i nogle af de ovenstående udfordringer. Set ud fra et forenklingssyn ser Landbrug & Fødevarer det som helt unødvendigt at indføre regler for et areal på 1.800 ha.

Derfor ser Landbrug & Fødevarer ovennævnte pointer som tungtvejende supplerende argumenter for at undlade at indføre dette ekstra delkrav.

Det fremgår ikke af høringsmaterialet præcist, hvornår de foreslåede ændringer forventes at træde i kraft. Eftersom delkrav 3 kan medføre betydelige ændringer for den enkelte landmand, er det vigtigt, at eventuelle ændringer kun indføres med et betydeligt varsel, så landmændene har mulighed for at tage bestik af situationen.



Halesager – overførsel af gamle 20-årige tilsagn

I høringsmaterialet fremgår det, at der tilføjes to budgetlinjer i finansieringsplanen for at muliggøre udbetaling af resterende tilsagn (halesager) fra LDP 2000-2006. Ændringen foretages inden for den eksisterende finansielle allokering. Budgetlinjerne tilføjes under ordningen engangskompensation til fastholdelse af vand- og klimaprojekter. Det fremgår af disse projektlinjer, at det vedrører et samlet tilsagnsareal på i størrelsesordenen 400-500 ha. Eftersom der er tale om 20-årige tilsagnsordninger, som er startet under LDP 2000-2006, må det være tilsagn, som senest vil udløbe i 2029. Landbrug & Fødevarer vil gerne have bekræftet, om dette er korrekt. Derudover har Landbrug & Fødevarer ikke nogen bemærkninger til denne ændring.

Definition af permanent græs

De betydelige ændringer, der er foretaget af definitionen af permanent græs i Danmark i 2026, giver en lang række u hensigtsmæssige konsekvenser for landmændene. Som Landbrug & Fødevarer har skrevet til natur- og dyrevelfærdsminister Christian Rabjerg Madsen, mener Landbrug & Fødevarer, at de danske landmænd skal holdes skadesløse, da fejlimplementeringen beror på en myndighedsfejl. For at rette op på nogle af de u hensigtsmæssigheder, som fejlforklaringen og de justerede regler har medført, mener Landbrug & Fødevarer, det skal overvejes, om Danmark skal ændre det danske implementeringsvalg i CAP-planen.

EU-reglerne giver mulighed for, at medlemslandene kan vælge, at omlægning fra græs til græs generelt bryder permanent græs-status, hvis der omlægges fra én type græs til en anden type græs. Fx fra rent græs til kløvergræs. Denne mulighed er ikke anvendt i Danmark. Hvis Danmark anvender denne mulighed, er det Landbrug & Fødevarers forståelse, at dyrkning af grønkorn og blomsterbrak dermed igen kan bryde permanent græsstatus. Landbrug & Fødevarer mener, at der hurtigst muligt skal iværksættes en undersøgelse af, hvilken betydning en sådan ændring i det nationale implementeringsvalg vil have for udviklingen i den danske andel af permanent græs. Det er i den forbindelse selvfølgelig fortsat vigtigt, at det sikres, at GLM 1 overholdes på nationalt plan. Dvs. at andelen af permanent græs ikke må falde så meget, så det kræver krav om genetablering m.v.

I den forbindelse minder Landbrug & Fødevarer om, at vi fortsat har et stort ønske om, at definitionen af permanent græs ændres til 2027, så antallet af år fra omdriftsgræs til permanent græs øges fra 5 år til 7 år.

Med venlig hilsen

Maria Skovager Østergaard

Fagchef for EU's landbrugspolitik

EU & Frø

M +45 2724 5627

E mso@lf.dk